

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**
Fwe-070 - 1033/BG/2011/5641

Warszawa, 2011.12.20

22.12.11
6187

P. J. Kwiecień
10.11.11 22.12.11
JK

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

W związku z przesłanymi, przy piśmie z dnia 17 listopada 2011 r. znak BPS/DSK-043-2/11, tekstami dwóch oświadczeń złożonych przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 1. posiedzenia Senatu RP w dniu 9 listopada 2011 r. – uprzejmie Pana Marszałka informuję, co następuje.

W przyjętych w dniu 17 marca 2011 r. Konkluzjach Prezydencji Węgierskiej, stanowiących podsumowanie dyskusji nad Komunikatem Komisji ws. WPR do 2020 r., w odniesieniu do płatności bezpośrednich zapisano, że uznaje się konieczność bardziej sprawiedliwego podziału bezpośredniego wsparcia dochodu między państwa członkowskie poprzez stopniowe zmniejszanie związku z punktami odniesienia w przeszłości i mając na uwadze ogólny kontekst przyszłego budżetu UE oraz, że naczelną zasadą stosowaną przy wyborze obiektywnych kryteriów przydziału oraz przy zapewnianiu właściwego i stopniowego rytmu zmian, wykluczającego poważne zakłócenia, powinien być pragmatyzm.

Powyższe oznacza, że należy odejść od obecnych kryteriów, powiązanych z historyczną produkcją i zastąpić je kryteriami obiektywnymi, powiązanimi z aktualnymi celami WPR. Warto przypomnieć, że w trakcie negocjacji akcesyjnych Polski, obowiązywały aktualne kryteria alokacji środków na płatności bezpośrednie, a Polska kwestionowała okres przejściowy w dochodzeniu do pełnych płatności bezpośrednich, tzw. *phasing-in* oraz negocjowała poziom tych kryteriów (m.in. plony, pogłowie zwierząt) wziętych do wyznaczenia koperty płatności dla Polski.

Zróznicowanie poziomu wsparcia bezpośredniego w Unii Europejskiej spowodowane jest wieloma czynnikami, takimi jak: obszar bazowy, pułapy premii oraz maksymalne gwarantowane ilości, określone na podstawie danych z okresu referencyjnego. Należy w tym miejscu podkreślić, że ww. kryteria stosowane są w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich. W przypadku Polski ustalenia podjęte w przedmiotowym zakresie, są wynikiem zakończonych w grudniu 2002 r. negocjacji i obowiązują od początku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Należy także wskazać, że różnice w poziomie wsparcia, w przeliczeniu na hektar, występują nie tylko pomiędzy państwami członkowskimi, ale także pomiędzy regionami w danym państwie członkowskim, co wynika ze stosowania różnych modeli systemu płatności bezpośrednich. Płatności w „nowych” państwach członkowskich (UE – 12), w tym również w Polsce, wprowadzane są stopniowo, zgodnie z wynegocjowanym harmonogramem dochodzenia do pełnego poziomu płatności stosowanych w państwach UE-15 (zasada *phasing-in*). W związku z powyższym poziom tego wsparcia wzrasta corocznie (do momentu osiągnięcia wartości 100%, tj. w przypadku Polski do roku 2013) i począwszy od 2004 r. w kolejnych latach kształtował się w sposób następujący: 25%, 30%, 35%, 40%, 50%, 60%, 70%. W 2011 r. wynosi 80 % poziomu płatności stosowanych w UE - 15.

W celu zminimalizowania różnicy w wysokości wsparcia bezpośredniego w Polsce i w krajach UE – 15, Polska stosuje uzupełniające krajowe płatności bezpośrednie, które mogą być stosowane w wysokości do 30%¹ płatności stosowanych w krajach UE – 15. Oznacza to, że już od 2010 r. całkowite wsparcie skierowane do polskich producentów (unijne i krajowe) wynosi 100% płatności stosowanych w UE-15.

Dzięki zgłaszanych przez Polskę, jak również inne państwa członkowskie, postulatów w tym zakresie, konieczność wprowadzenia zmian w obecnie funkcjonującym systemie została dostrzeżona również przez Komisję Europejską, co znalazło odzwierciedlenie w Komunikacie z dnia 18 listopada 2010 r.: „WPR do 2020 r.: sprostać wyzwaniom przyszłości związanym z żywnością, zasobami naturalnymi oraz aspektami terytorialnymi”, który zawiera stwierdzenie, iż „(...) zreformowana WPR powinna obejmować bardziej ekologiczny i opierający się na sprawiedliwym podziale środków pierwszy filar (...)”.

Również Parlament Europejski, w swojej rezolucji z dnia 23 czerwca 2011 r. w sprawie WPR do 2020 r.: sprostać wyzwaniom przyszłości związanym z żywnością, zasobami naturalnymi oraz aspektami terytorialnymi (2011/2051(INI)), domaga się „sprawiedliwego rozdziału środków WPR na pierwszy i drugi filar

¹⁾ Z uwagi na stopniowe zwiększanie udziału budżetu unijnego (zgodnie z zasadą *phasing-in*), w latach 2011-2012 maksymalna wysokość uzupełnienia krajowego będzie mogła wynieść odpowiednio 20% i 10% pełnej koperty płatności.

zarówno pomiędzy państwa członkowskie, jak i pomiędzy rolników w tych państwach członkowskich, przy czym pragmatyczne podejście powinno stanowić podstawę dla tworzenia obiektywnych kryteriów. Sprzeciwia się także dużym różnicom przy podziale tych środków wśród państw członkowskich i jest zdania, że wymaga to stopniowego odejścia od historycznych wartości referencyjnych, wychodzących obecnie z użycia, i zastąpienia ich po zakończeniu okresu przejściowego płatnościami sprawiedliwymi, czyli lepiej rozdzielonymi między państwa, różne sektory rolnictwa i rolników. Oznacza to również zwiększenie efektywności płatności, ich lepsze ukierunkowanie i zwiększenie ich waloru zachęty, aby przyczynić się do ukierunkowania rolnictwa na bardziej zrównoważone systemy rolnicze”.

Przedstawiona przez Komisję Europejską, w październiku 2011 r., propozycja legislacyjna w zakresie płatności bezpośrednich przewiduje stopniowe zwiększanie wysokości wsparcia w państwach członkowskich, w których wysokość tego wsparcia jest niższa niż 90% średniej unijnej, w wyniku odpowiedniego zmniejszenia płatności w państwach, w których płatności przekraczają średnią unijną. Propozycja ta nie spotkała się ani z poparciem ze strony nowych państw członkowskich, które oczekiwały pełnego zrównania płatności bezpośrednich w całej UE, ani ze strony starych państw członkowskich, które zaprotestowały przeciwko obniżeniu wsparcia bezpośredniego. W przypadku Polski, zgodnie z tymi założeniami, koperta finansowa na wsparcie bezpośrednie wzrastała by przez trzy lata, od roku 2015, o ok. 27,5 mln euro rocznie.

Mając na względzie powyższe należy uznać, że proponowany kierunek zmian prowadzi do bardziej równomiernego rozdzielenia wsparcia bezpośredniego pomiędzy państwa członkowskie, niemniej jednak jest to dla Polski nie wystarczające i opowiada się ona za bardziej pogłębionymi zmianami.

O przyznaniu płatności i ich wysokości nie decyduje narodowość rolnika. Obcokrajowcy, jeśli posiadają grunty rolne w Polsce, mogą ubiegać się o przyznanie płatności na takich samych zasadach i w takiej samej wysokości, jakie obowiązują polskich rolników. W związku z powyższym nie można zgodzić się z twierdzeniem, że w Polsce ma miejsce dyskryminacja rolników ze względu na przynależność państwową.

Warto zaznaczyć, że dzięki aktywności i determinacji Ministra Rolnictwa w ostatnich latach, udało się przekonać zarówno państwa członkowskie, jak i Komisję Europejską, że powierzchnia użytków rolnych (UR) jest właściwym i zasadniczym kryterium, które powinno decydować docelowo o wysokości kopert krajowych płatności bezpośrednich i tym samym, że docelowe stawki w przeliczeniu na ha UR powinny być jednakowe we wszystkich państwach członkowskich. Kwestią nierozstrzygniętą pozostaje jednak czas wyrównania tych stawek. Jest to sprawa wciąż otwarta i będzie ona głównym elementem debaty o WPR, jak i o nowych

ramach finansowych. Niestety, fakt, że WPR ma największy udział w budżecie UE (około 40%), nie ułatwia państwu członkowskim podjęcia właściwych decyzji w tej sprawie w sytuacji kryzysu finansowego w UE.

Odnosnie informacji jak zmieniają się przychody, koszty i dochody gospodarstw rolnych w załączeniu przedkładam opracowania Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

1. Produkcja, koszty i dochód polskiego sektora rolnego w latach 2007 – 2011 wykonany na bazie Rachunków Ekonomicznych dla Rolnictwa (RER) (Zbigniew Florianczyk),
2. Wyniki uzyskane w latach 2007-2010 przez indywidualne gospodarstwa rolne w gospodarstwach znajdujących się w polu obserwacji Polskiego FADN (Lech Goraj, Stanisław Mańko),
3. Informacja o kwotach wypłaconych środków finansowych (łącznie ze wsparciem z budżetu krajowego) z I i II filaru dla wybranych działań przygotowane na podstawie danych monitoringu ARiMR (Małgorzata Bukowska),

Jednocześnie uprzejmie informuję, że z uwagi na to, iż w oświadczeniu nie wskazano o jakiej publikacji jest mowa, w związku z powyższym brak jest możliwości weryfikacji danych w nim zawartych.

Załącznik 3

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Krzysztof Płocki

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
i Samorządowych w KPRM

1. Produkcja, koszty i dochód polskiego sektora rolnego w latach 2007 – 2011

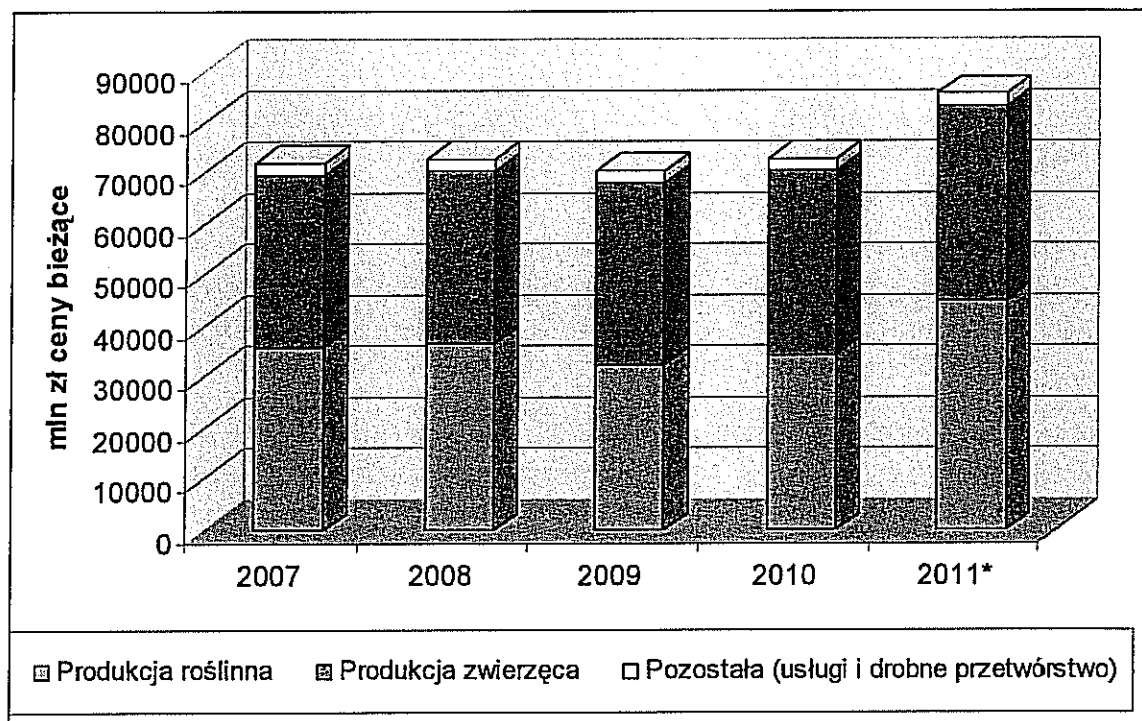
Uwagi metodyczne.

Przedstawiony rachunek wyników sektora rolnego został wykonany na bazie Rachunków Ekonomicznych dla Rolnictwa (RER) opracowywanych w Instytucie Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB we współpracy z GUS. Zaprezentowane wartości odnoszące się do produkcji jak też nakładów odnoszą się do całego sektora rolnego. W opracowaniu dane liczbowe dla roku 2011 mają charakter szacunkowy.

Produkcja sektora rolnego w latach 2007 - 2011

W latach 2007 – 2011 wartość produkcji sektora rolnego w cenach bieżących, bez uwzględnienia dopłat do produktów kształtowała się na poziomie 70,3 – 85,3 miliardów złotych (Wykres 1). Wartość produkcji roślinnej wahała się w granicach od 32,1 miliardów złotych w roku 2009 do 44,8 miliardów złotych w roku 2011. Z kolei wartość produkcji zwierzęcej w analizowanym okresie systematycznie zwiększała się z 33,8 do blisko 38 miliardów złotych w roku 2011. Wartość pozostałej produkcji rolnictwa (usług rolniczych i drobnego przetwórstwa w gospodarstwach rolnych) kształtowała się na poziomie 2 – 2,5 miliarda złotych. Wyraźny, ponad 17% wzrost wartości produkcji rolniczej w roku 2011 w stosunku do roku 2010 to efekt silnego wzrostu cen produkcji roślinnej (zwłaszcza zbóż i owoców).

Wykres 1. Wartość produkcji rolnictwa polskiego w latach 2007 – 2011 w cenach bieżących

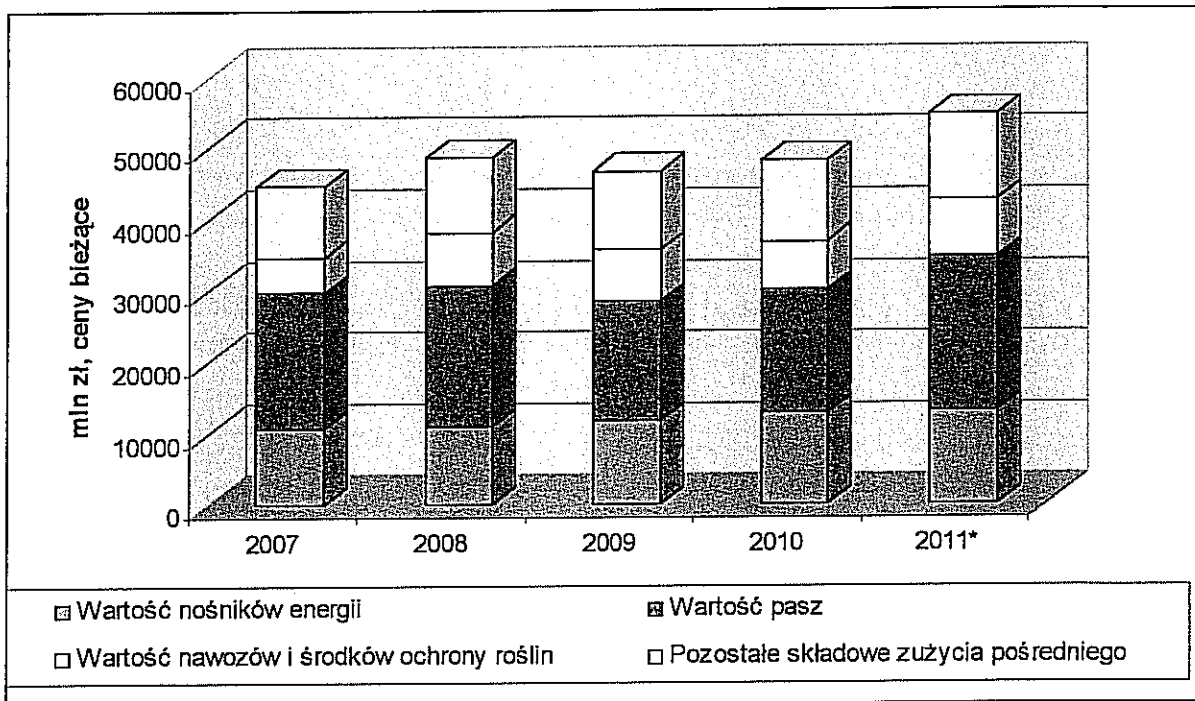
* dane szacunkowe

Źródło danych: RER

Wartość nakładów materialowych, usług i kosztów produkcji rolniczej

Wśród kosztów produkcji rolniczej w RER wyróżnia się zużycie pośrednie obejmujące wartość bezpośrednich nakładów rzeczowych i usług użytych do produkcji rolnej. W okresie 2007 – 2011 łączna wartość pasz własnych i zakupywanych, nośników energii, nawozów i środków ochrony roślin, nasion, usług weterynaryjnych, kosztów napraw budynków i maszyn i pozostałych usług kształtowały się na poziomie od 44,6 miliardów zł w roku 2007 do 54,7 miliardów zł w roku 2011 (Wykres 2).

Wykres 2. Wartość zużycia pośredniego w rolnictwie polskim w latach 2007 – 2011

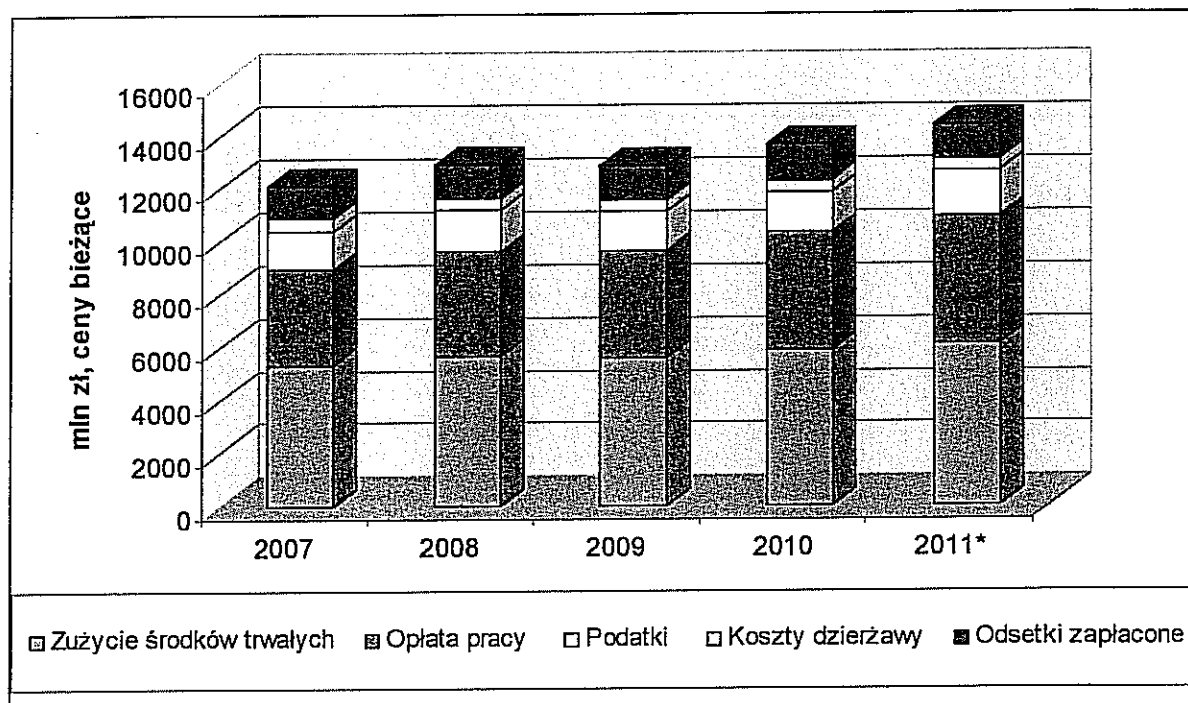
* dane szacunkowe

Źródło danych: RER

Wśród składowych zużycia pośredniego najważniejszymi pozycjami w badanym okresie były wartość pasz własnych i zakupu (17 – 22 miliardy zł), nośników energii (11 – 13 miliardów zł) oraz wartość nawozów i środków ochrony roślin (5 – 8 miliardów zł).

Pozostałe koszty związane z produkcją rolniczą obejmowały koszty zużycia środków trwałych w produkcji rolniczej, opłaconej pracy w rolnictwie, podatki związane z gospodarstwem rolnym, zapłacone odsetki oraz koszty dzierżawy (Wykres 3). Wszystkie z wymienionych kosztów charakteryzowały się tendencją wzrostową. Najważniejsze koszty amortyzacji wzrosły z 5,3 do 6,0 miliarda złotych, koszty związane z opłatą pracy najemnej z 3,6 do 4,8 miliarda złotych, podatki do gospodarstwa rolnego z 1,5 do 1,7 miliarda złotych, koszty dzierżawy do 0,5 miliarda złotych a odsetki zapłacone do 1,3 miliarda złotych.

Wykres 3. Pozostałe koszty w rolnictwie polskim w latach 2007 – 2011

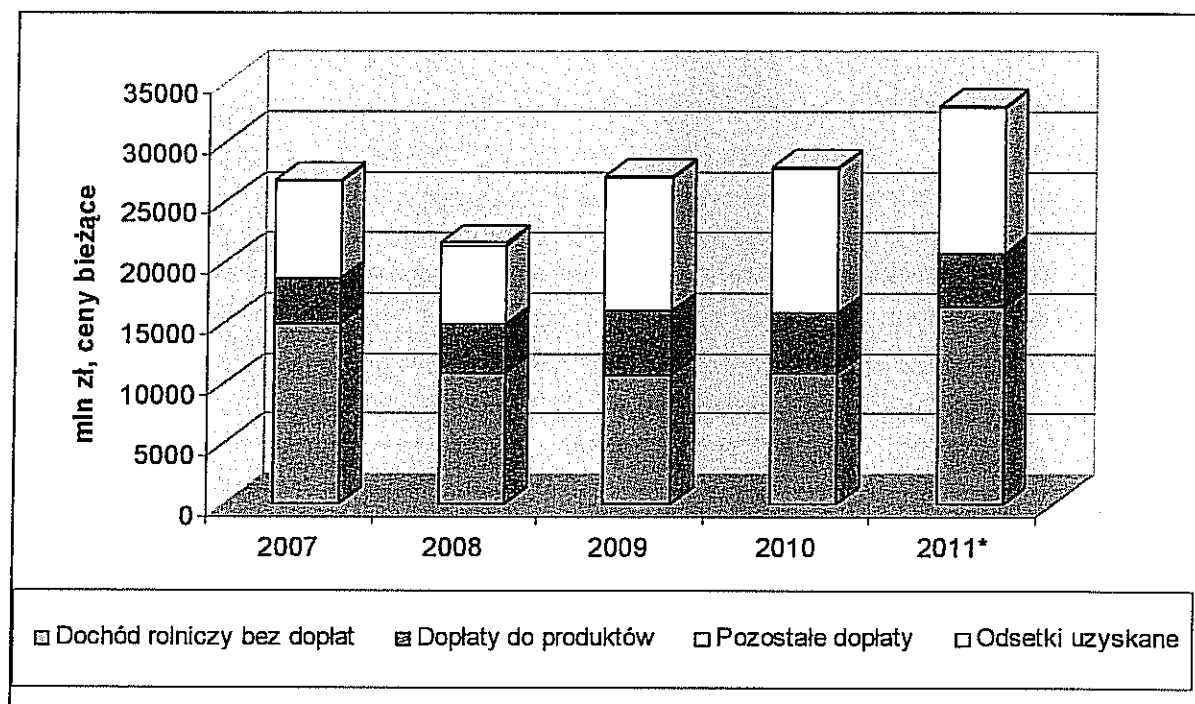
* dane szacunkowe

Źródło danych: RER

Dochód i dopłaty w rolnictwie polskim w latach 2007 - 2011

W latach 2007 – 2011 dochód w rolnictwie polskim bez dopłat do produkcji i pozostałych dopłat kształtowała się na poziomie od 10,6 miliarda złotych w roku 2009 do 16,3 miliarda złotych w roku 2011 (Wykres 3). W tym czasie dopłaty do produktów, których człon stanowiły uzupełniające dopłaty powierzchniowe, płatność zwierzęca i dla producentów buraków cukrowych, kształtowały się na poziomie od 3,7 miliarda złotych w roku 2007 do blisko 5 miliardów złotych w roku 2010. Pozostałe dopłaty, w tym: jednolita płatność obszarowa, płatności do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania, rolno-środowiskowe oraz z programów krajowych kształtowały się na poziomie 6,4 miliarda złotych w roku 2008 i blisko 12 miliardów złotych w roku 2011. Łącznie kwoty bezpośredniego wsparcia dochodów w rolnictwie kształtowały się na poziomie 10,5 – 16,5 miliarda złotych i stanowiły zależnie od roku 43 – 60% dochodu przedsiębiorcy rolnego.

Wykres 3. Wartość dodana rolnictwa polskiego bez dopłat bezpośrednich w latach 2007 – 2011

* dane szacunkowe

Źródło danych: RER

Przyjmując zgonie ze wstępnymi danymi Powszechnego Spisu Rolnego, opublikowanymi przez GUS, że w Polsce jest 1 mln 563 tys. gospodarstw powyżej 1 ha, dochód na jedno gospodarstwo kształtował się na poziomie od 14 tysięcy złotych w roku 2008 do ponad 21 tysięcy w roku 2011. Równocześnie łącznie dopłaty na statystyczne gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 1 ha kształtowały się na poziomie od 6,7 tysiąca złotych w roku 2008 i do 10,5 tysiąca złotych na gospodarstwo w roku 2011.

(dane w zł)	2007	2008	2009	2010	2011*
Dochód rolniczy/gospodarstwo o powierzchni powyżej 1 ha	17 142	13 807	17 383	17 820	21 043
Dopłaty/gospodarstwo o powierzchni powyżej 1 ha	7 471	6 750	10 472	10 784	10 542

* dane szacunkowe

2. Wyniki uzyskane w latach 2007-2010 przez indywidualne gospodarstwa rolne w gospodarstwach znajdujących się w polu obserwacji Polskiego FADN

Zawarte w tabeli dane opisują zrealizowane wyniki przez indywidualne gospodarstwa rolne zorientowane prorynkowo Według metodyki FADN UE, minimalna wielkość ekonomiczna gospodarstw rolnych włączanych do pola obserwacji FADN wynosiła 2 europejskie jednostki wielkości (ESU) odpowiadające wartości 2400 euro standardowej nadwyżki bezpośredniej (wg wspólnotowej typologii gospodarstw rolnych –WTGR) obowiązującej do 2009 r), a od roku 2010 po zmianie zasad WTGR gospodarstwa o wielkości ekonomicznej wynoszącej co najmniej 4 tys. euro wartości standardowej produkcji (SO).

Dobór próby dla pola obserwacji odbywa się wg 3 kryteriów: położenia regionalnego, wielkości ekonomicznej i typu rolniczego. Zatem próba w tym wymiarze jest statystycznie reprezentatywna dla pola obserwacji Polskiego FADN.

Zawarte w tabeli dane o dopłatach do inwestycji odnoszą się do kwot przyznanych a nie do kwot użytych do rachunku wyników za danych rok obrachunkowych. Zgodnie z metodyką rachunku wyników FADN za określony rok obrachunkowy, kwota otrzymanych dotacji do inwestycji jest rozpisywana na okres przewidywanego użytkowania wprowadzonych dotowanych składników majątku rzeczowego (w bilansie finansowym pozostała kwota dotacji zamieszczona jest w pozycji dochody przyszłych okresów).

Tabela 1. Wybrane wskaźniki charakteryzujące indywidualne gospodarstwa rolne znajdujące się w polu obserwacji Polskiego FADN w latach 2007-2010.

Symbol ze Standard Results	Wyszczególnienie	j.m.	2007	2008	2009	2010
SYS02	Liczba gospodarstw reprezentowanych	Szt.	693 105	726 420	721 824	706 372
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie	Szt.	11 067	11 892	11 788	10 603
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU / SO (euro)	8,7	8,6	8,6	16 791
SE025	Powierzchnia UR ogółem	ha	15,38	15,81	16,00	16,76
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,50	1,51	1,51	1,46
SE025-SE030	Powierzchnia UR własnych	ha	11,87	12,27	12,44	12,91
SE436-SE485	Kapitał własny	zł	260 520	271 714	264 437	281 059
SE131	Produkcja ogółem	zł	80 293	76 067	73 044	84 103
SE270	Koszty ogółem	zł	61 054	66 457	67 032	68 160
SE131-SE270	Dochód według cen rynkowych	zł	19 239	9 610	6 012	15 942
SE420	Dochód netto gospodarstwa rolnego	zł	29 215	24 207	22 340	34 310
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	11 571	15 907	17 661	19 311
SE622	w tym: LFA	zł	1 360	1 928	1 872	1 773
SE621	rolno-środowiskowe	zł	815	1 382	1 486	1 764
SE632	JPO	zł	3 602	5 324	6 498	7 889
	Dopłaty do inwestycji (przyznane)	zł	1 664	642	2 186	2 241

3. Informacja o kwotach wypłaconych środków finansowych (łącznie ze wsparciem z budżetu krajowego) z I i II filaru dla wybranych działań

Informację o kwotach wypłaconych środków finansowych (łącznie ze wsparciem z budżetu krajowego) z I i II filaru z wyszczególnieniem takich działań jak: Renty strukturalne, Programy rolnośrodowiskowe, Modernizacja gospodarstw rolnych, Grupy producentów rolnych, Zalesianie gruntów rolnych, ONW, Młody rolnik, Różnicowanie działalności rolniczej, Wsparcie gospodarstw niskotowarowych oraz Dostosowanie do standardów UE, ogółem, w podziale na poszczególne lata oraz w przeliczeniu na 1 beneficjenta, na 1 gospodarstwo powyżej 1 ha użytków rolnych (UR) oraz na 1 ha UR przedstawiono w zawartych w dalszej części tekstu tabelach.

Do obliczeń wykorzystano aktualne dane opublikowane przez MRiRW, ARiMR oraz GUS, tj:

1. Informacja o stanie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 wg stanu na dzień 31 października 2011 r., Bieżąca informacja o stanie realizacji PROW, MRiRW;
2. Sprawozdanie roczne z realizacji działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 za rok 2007, 2008, 2009 i 2010;
3. Informacja tygodniowa o realizacji Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006 na dzień 16.03.2007 r., PROWinki nr 11, MRiRW;
4. Informacja o stanie realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006 na dzień 28 lutego 2009 r., "SPOTkania miesięczne", MRiRW, marzec 2009 r.;
5. Raport końcowy z realizacji Programu SAPARD w Polsce w latach 2000-2006, MRiRW, czerwiec 2007, str. 71;
6. Płatności bezpośrednie - kampanie 2004-2010 - stan na dzień 31.10.2011, ARiMR;
7. Dane PSR z 2010 r., GUS, Warszawa 2011.

Wątpliwości dotyczące podanej przez IERiGŻ kwoty wsparcia na jedno gospodarstwo wynikają najprawdopodobniej z tego, że odniesiono ją do liczby gospodarstw powyżej 1 ha UR, a nie do wszystkich gospodarstw w kraju. Szczegółowe informacje dotyczące wysokości wsparcia z poszczególnych działań i programów w przeliczeniu na 1 gospodarstwo powyżej 1 ha UR, na 1 ha UR oraz na 1 beneficjenta zawarte są w tabeli 2, 3 oraz 6, z kolei wysokość wsparcia z tytułu płatności bezpośrednich w przeliczeniu na 1 beneficjenta w tabeli 8. Nieznaczne różnice w podanej wysokości wsparcia na 1 gospodarstwo wynikają z przyjętego okresu sprawozdawczego. Na potrzeby przedstawionych tu wyliczeń wykorzystano dane z 31 października 2011 r. Podana w Oświadczeniu kwota wsparcia była oparta najprawdopodobniej na danych z wcześniejszego okresu sprawozdawczego.

Tabela 1. Wypłacone kwoty w PLN ramach wybranych działań, stan na 31 października 2011 r.

Działanie	Program						RAZEM PROW 2007-2013, SPO "Rolnictwo", PROW 2004-2006 i SAPARD
	PROW 2007-2013		zobowiązania z PROW 2004-2006	PROW 2004-2006	SPO "Rolnictwo"	SAPARD*	
	PROW 2007-2013	PROW 2007-2013					
Renty strukturalne	695 923 508,21	4 354 665 676,47	1 376 004 114,93			6 426 593 299,61	
Rogromy rolnośrodowiskowe	1 241 999 627,65	2 420 795 917,76	741 020 066,10			4 403 815 611,51	
Modernizacja gospodarstw rolnych	4 182 230 915,06				2 412 593 612,85	7 160 744 271,65	
Grupy producentów rolnych	163 581 975,02	46 924 236,92	9 121 561,59			219 627 773,53	
Zalesianie gruntów rolnych	246 907 311,45	241 658 121,99	205 376 484,24			693 941 917,68	
ONW	6 024 510 314,41		3 476 298 530,91			9 500 808 845,32	
Młody rolnik	1 027 725 000,00			707 550 000,00		1 735 275 000,00	
Różnicowanie działalności rolniczej	511 429 509,79			280 928 383,46	291 741 488,80	1 084 099 382,05	
Gospodarstwa niskotowarowe		2 129 235 022,41	651 107 039,90			2 780 342 062,31	
Dostosowanie do standardów UE			1 821 847 206,80			1 821 847 206,80	
Razem działania (1-10)	14 094 308 161,59	9 193 278 975,55	8 280 775 004,47	3 401 071 996,31	857 661 232,54	35 827 095 370,46	
Wypłacone środki w programie ogółem		27 521 254 412,34	11 548 909 547,86	6 440 332 007,86	4 035 782 309,15	49 546 278 277,21	

*Bez środków przesuniętych z programu PROW 2004-2006.

Źródło: Informacja o stanie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 wg stanu na dzień 31 października 2011 r., Bieżąca informacja o stanie realizacji PROW, MRiRW; Informacja tygodniowa o realizacji Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006 na dzień 16.03.2007 r., PROWiński nr 11 z 2007 r., MRiRW; Informacja o stanie realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006 na dzień 28 lutego 2009 r., "Spotkania miesięczne", MRiRW, marzec 2009 r.; Raport końcowy z realizacji Programu SAPARD w Polsce w latach 2000 - 2006, MRiRW, czerwiec 2007, str. 71;

Tabela 2. Liczba gospodarstw powyżej 1 ha UR oraz powierzchnia UR w gospodarstwach powyżej 1 ha UR

Wyszczególnienie	Liczba
Liczba gospodarstw ogółem	2 277 613
Liczba gospodarstw powyżej 1 ha	1 562 605
Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach	15 502 969
Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach powyżej 1 ha UR (ha)	15 246 618

Źródło: Dane PSR z 2010 r., GUS, Warszawa 2011 r.

Tabela 3. Wyplacone kwoty w PLN w ramach poszczególnych działań na 1 gospodarstwo powyżej 1 ha UR (w całym okresie realizacji Programów)

Wyszczególnienie	PROW 2007-2013 wraz ze zobowiązaniami PROW 2004-2006	PROW 2004-2006	SPO "Rolnictwo"	SAPARD	RAZEM
Renty strukturalne	3 232,16	880,58	0,00	0,00	4 112,74
Programy rolnośrodowiskowe	2 344,03	474,22	0,00	0,00	2 818,25
Modernizacja gospodarstw rolnych	2 676,45	0,00	1 543,96	362,16	4 582,57
Grupy producentów rolnych	134,71	5,84	0,00	0,00	140,55
Zalesianie gruntów rolnych	312,66	131,43	0,00	0,00	444,09
ONW	3 855,43	2 224,68	0,00	0,00	6 080,11
Młody rolnik	657,70	0,00	452,80	0,00	1 110,50
Różnicowanie działalności rolniczej	327,29	0,00	179,78	186,70	693,78
Gospodarstwa niskotowarowe	1 362,62	416,68	0,00	0,00	1 779,30
Dostosowanie do standardów UE	0,00	1 165,90	0,00	0,00	1 165,90
Razem działania (1-10)	14 903,05	5 299,34	2 176,54	548,87	22 927,80
Wyplacone środki w programie ogółem	17 612,42	7 390,81	4 121,54	2 582,73	31 707,49

Źródło: Jak w tabeli 1 i 2.

Tabela 4. Wypłacone kwoty w PLN ramach poszczególnych działań na 1 ha UR w gospodarstwach o powierzchni powyżej 1 ha UR (w całym okresie realizacji Programów)

	PROW 2007-2013 wraz ze zobowiązaniami z PROW 2004-2006	PROW 2004-2006	SPO "Rolnictwo"	SAPARD	RAZEM
Wyszczególnienie					
Renty strukturalne	331,26	90,25	0,00	0,00	421,51
Programy rolnośrodowiskowe	240,24	48,60	0,00	0,00	288,84
Modernizacja gospodarstw rolnych	274,31	0,00	158,24	37,12	469,66
Grupy producentów rolnych	13,81	0,60	0,00	0,00	14,41
Zalesianie gruntów rolnych	32,04	13,47	0,00	0,00	45,51
ONW	395,14	228,00	0,00	0,00	623,14
Młody rolnik	67,41	0,00	46,41	0,00	113,81
Różnicowanie działalności rolniczej	33,54	0,00	18,43	19,13	71,10
Gospodarstwa niskotowarowe	139,65	42,71	0,00	0,00	182,36
Dostosowanie do standardów UE	0,00	119,49	0,00	0,00	119,49
Razem działania (1-10)	1 527,39	543,12	223,07	56,25	2 349,84
Wypłacone środki w programie ogółem	1 805,07	757,47	422,41	264,70	3 249,66

Źródło: Jak w tabeli 1 i 2.

Tabela 5. Liczba różnych beneficjentów w programie PROW 2007-2013, stan na 31 października 2011 r.

Działanie	Program			RAZEM
	PROW 2007-2013		zobowiązania z PROW 2004-2006	
	PROW 2007-2013	PROW 2007-2013		
Renty strukturalne	19 830	53 124		72 954
Programy rolnośrodowiskowe	64 752	70 895		120 686
Modernizacja gospodarstw rolnych	29 808			29 808
Grupy producentów rolnych	464	94		558
Zalesianie gruntów rolnych	5 938	7 830		12 904
ONW	830 143			830 143
Młody rolnik	15 592			15 592
Różnicowanie działalności rolniczej	6 038			6 038
Gospodarstwa niskotowarowe		152 917		152 917
Dostosowanie do standardów UE				
Razem działania (1-10)	972 565	284 860		1 241 600
Liczba różnych beneficjentów w Programie ogółem				1 029 033

Źródło: Informacja o stanie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 wg stanu na dzień 31 października 2011 r., Bieżąca informacja o stanie realizacji PROW, MRiRW.

Tabela 6. Wypłacone środki w programie PROW 2007-2013 w PLN, liczba różnych beneficjentów, oraz kwota wsparcia na 1 beneficjenta

	PROW 2007-2013	Liczba różnych beneficjentów	Kwota wsparcia na 1 beneficjenta
Renty strukturalne	5 050 589 184,68	72 954	69 229,78
Programy rolnośrodowiskowe	3 662 795 545,41	120 686	30 349,80
Modernizacja gospodarstw rolnych	4 182 230 915,06	29 808	140 305,65
Grupy producentów rolnych	210 506 211,94	558	377 251,28
Zalesianie gruntów rolnych	488 565 433,44	12 904	37 861,55
ONW	6 024 510 314,41	830 143	7 257,20
Młody rolnik	1 027 725 000,00	15 592	65 913,61
Różnicowanie działalności rolniczej	511 429 509,79	6 038	84 701,81
Gospodarstwa niskotowarowe	2 129 235 022,41	152 917	13 924,12
Dostosowanie do standardów UE			
Wypłacone środki w programie ogółem	27 521 254 412,34	1 029 033	26 744,77

Źródło: Informacja o stanie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 wg stanu na dzień 31 października 2011 r., Bieżąca informacja o stanie realizacji PROW, MRIRW.

Tabela 7. Wypłacone kwoty w PLN programie PROW 2007-2013 w podziale na poszczególne lata

Działanie	2007		2008		2009		2010		2011, stan na 31.10.2011 r.	
	PROW 2007-2013	zobowiązania z PROW 2004-2006	PROW 2007-2013	zobowiązania z PROW 2004-2006	PROW 2007-2013	zobowiązania z PROW 2004-2006	PROW 2007-2013	zobowiązania z PROW 2004-2006	PROW 2007-2013	zobowiązania z PROW 2004-2006
Renty strukturalne		130 578 750,15	95 190 721,40	1 045 222 800,04	184 039 784,89	1 094 675 002,69	180 536 092,85	1 128 639 507,00	226 156 929,07	955 349 536,59
Programy rolnohodowliskowe			1 415,82	693 966 579,35	469 304 832,85	679 451 153,59	412 218 405,60	813 077 543,78	660 474 973,38	134 300 841,03
Modernizacja gospodarstw rolnych			5 661 545,09		1 472 854 765,12		1 956 286 624,98		747 427 879,89	0
Grupy producentów rolnych			9 617 795,41	14 937 348,53	38 255 286,26	16 327 676,50	56 551 011,58	10 521 566,21	59 157 661,77	5 137 645,88
Zalesianie gruntów rolnych			51 910 078,60	49 293 700,35	44 894 400,05	70 662 029,53	67 518 568,89	65 051 188,05	82 484 263,92	56 651 204,05
ONW			1 967 641 178,86		1 765 434 157,60		1 447 620 330,87		823 814 847,08	0
Młody rolnik			128 600 000,00		129 000 000,00		47 250 000,00		724 875 000,00	0
Różnicowanie działalności rolniczej					94 995 237,00		142 340 050,25		274 084 222,54	0
Gospodarstwa niskoletwarowe				645 311 027,94		662 074 255,74		609 264 818,03	0	212 584 920,70
Dostosowanie do standardów UE									0	0
Razem działania (1-10)		130 578 750,15	2 256 622 735,18	2 448 731 536,21	3 918 878 443,77	2 523 390 118,05	4 320 321 084,99	2 726 554 623,08	3 598 485 897,65	1 364 023 948,06
Wypłacone środki w Programie ogółem		130 578 750,15		4 705 354 271,39		6 540 271 428,19		8 425 251 572,58		7 719 798 390,03

Źródło: Sprawozdanie z realizacji działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 za rok 2007, 2008, 2009 i 2010 oraz Informacja o stanie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 wg stanu na dzień 31 października 2011 r., Bieżąca Informacja o stanie realizacji PROW, MRIRW.

Tabela 8. Kwota wypłaconych płatności bezpośrednich ogółem oraz na 1 beneficjenta w PLN, stan na 31 października 2011 r.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
JPO	2 853 508 370,61	3 159 998 066,81	3 881 092 691,00	4 242 428 347,81	4 759 037 055,26	7 068 352 425,43	7 810 890 488,45
UPO	3 486 797 246,86	3 529 075 468,14	3 915 821 839,66	2 762 996 488,36	2 560 495 735,25	3 384 220 135,01	3 093 184 117,47
Chmielec	2 283 988,77	1 967 615,19	2 138 927,96	2 146 106,12	2 170 663,46	2 985 901,21	3 039 755,40
Płatności zwierzęce				797 845 378,71	702 262 355,96	921 995 905,54	781 866 334,35
Rosliny energetyczne		789 204,04	1 697 164,68	12 430 762,84	6 802 801,96	8 389 958,20	
Płatności cukrowe				462 447 977,47	492 325 470,83	666 218 097,82	626 690 999,79
Płatność z tytułu owoców i warzyw (oddzielna)					22 557 565,80	28 332 293,39	26 710 731,41
Płatność z tytułu owoców i warzyw (przejęciowa)					42 224 686,21	65 362 682,85	72 979 154,38
Wsparcie specjalne							159 019 500,40
SUMA	6 342 589 606,24	6 691 830 354,18	8 202 169 504,14	8 280 295 061,31	8 587 876 334,73	12 145 857 399,45	12 574 381 081,65
JPO + UPO	6 340 305 617,47	6 689 073 534,95	7 796 914 530,66	7 005 424 836,17	7 319 532 790,51	10 452 572 560,44	10 904 074 605,92
Liczba beneficjentów (podpisanych umów)	1 387 842	1 468 976	1 455 760	1 444 230	1 411 753	1 366 669	1 365 542
Kwota wsparcia na 1 beneficjenta	4 570	4 555	5 634	5 733	6 083	8 887	9 208

Źródło: Płatności bezpośrednie - kampanie 2004-2010 - stan na dzień 31.10.2011, ARiMR.

Tabela 9. Stawki płatności bezpośrednich w poszczególnych latach 2004-2010

Rodzaj płatności	Stawka płatności							
	2010 (zł)	2009 (zł)	2008 (zł)	2007 (zł)	2006 (zł)	2005 (zł)	2004 (zł)	
Jednolita płatność obszarowa (JPO) (na ha)	562,09	506,98	339,31	301,54	276,28	225	210,53	
Uzupełniająca krajowa płatność bezpośrednia do powierzchni upraw podstawowych (UPO) (na ha)	327,28	356,47	269,34 zł	294,91	313,45 zł	282,35	292,78	
Płatność do powierzchni upraw roślin przeznaczonych na paszę, uprawianych na trwałych użytkach zielonych (płatności zwierzęce) (na ha)	439,03	502,62	379,55	438,76	brak	brak	brak	brak
Płatność uzupełniająca do powierzchni chmielu (na ha)	brak	507,54	407,60 zł	452,76	962,75	870,02	1013,81	
Płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu, do której przyznano płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu za 2006 rok (chmiel historyczny) (na ha)	1420,07	861,32	570,69	526,01	brak	brak	brak	brak
Płatność cukrowa (na tonę)	50,42	53,47	39,45	37,29	33,26	brak	brak	brak
Przełojowa płatność z tytułu owoców miękkich (na ha)	1593,87	1691,8	1358,68	brak	brak	brak	brak	brak
Specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych (na ha)	207,28	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw (płatność do pomidorów) (na tonę)	157,16	166,82	133,65	brak	brak	brak	brak	brak
Płatność do krów (za sztukę)	346,43	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Płatność do owiec (za sztukę)	105,91	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Płatności bezpośrednie do upraw roślin energetycznych (na ha)	brak	190,33	152,85	169,79	brak	brak	brak	brak

brak - w danym roku płatność nie była realizowana

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ARIMR.

Tabela 10. Kursy przeliczeniowe dla dopłat bezpośrednich

rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
EURO	4,735	3,9185	3,9713	3,773	3,3967	4,2295	3,9847	4,405

Źródło: Jak w tabeli 9.

